

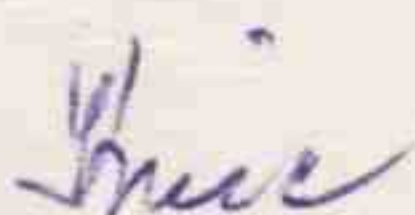
Pro tajemníka ÚV KSČ s. M. Beňu
ke schválení

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE č. 24

Pro členy a kandidáta předsednictva,
členy sekretariátu ÚV KSČ

Dne 9. dubna 1982

Č. j.: inf./064/82

Počet listů: 12

Počet výtisků: 26

Den vydání: 14. dubna 1982

O B S A H

1. Informace o politické situaci v krajích

2. Ze zasedání krajských /městských/ výborů
strany

1. Informace o politické situaci v krajích

/zpracováno z týdenních informací KV a poznatků instruktorů
ÚV KSČ/

Krajské /městské/ výbory strany a instruktoři ÚV KSČ charakterizují politickou situaci jako dobrou. V současné době, kdy přetrvávají některé problémy zejména v materiálně technickém zabezpečení výroby, se kladně odráží v úsilí pracujících o splnění úkolů v průmyslu a zemědělství. Pozitivně je ovlivňována politickoorganizační a masovou politickou prací stranických orgánů a organizací, výsledky členských schůzí základních organizací na začátku roku 1982, veřejnými schůzemi strany, konferencemi a sjezdy organizací Národní fronty. Projevuje se zvýšená aktivita občanů v místech bydliště při zabezpečování jarních směn NF, roste iniciativa pracujících, rozšiřuje se socialistické soutěžení na počest X. všeodborového sjezdu a III. sjezdu SSM. Mezi lidmi postupně doznívají názory a připomínky, které souvisejí s úpravami cen masa, masných výrobků, kalkulačními cenami v restauracích a jídelnách. Stále, i když v menším rozsahu, se objevují fámy o dalším připravovaném zvyšování cen u některých druhů potravinářského a spotřebního zboží, služeb apod. Zvýšený zájem projevují komunisté i široká veřejnost o vývoj mezinárodní situace. V rezolucích zasílaných ústřednímu výboru vyjadřují obavy o zachování světového míru, oceňují velký přínos mírových iniciativ Sovětského svazu přednesených s. L. Brežněvem na sjezdu sovětských odborů a na shromáždění v Taškentu. S velkou pozorností byla sledována oficiální návštěva stranické a státní delegace PLR v Československu.

x

Hlavní pozornost věnují stranické orgány a organizace zabezpečení hospodářských úkolů. Vcelku příznivé výsledky průmyslových podniků za měsíc březen snížily manko z prvních

dvou měsíců. Dobrých výkonů bylo dosaženo v těžbě uhlí. Zásoby paliva v elektrárnách jsou v podstatě na dobré úrovni. V části podniků zůstávají problémy s rozpisem plánu. Z některých krajů upozorňují na to, že vzniklé rozpory měly být řešeny a podnikové plány uzavřeny do konce března. Současný stav však tomu neodpovídá. Například ve Východoslovenském kraji ze 47 podniků má uzavřen plán pouze 17.

Krajské /městské/ výbory strany uvádějí, že se v řadě podniků a závodů daří účinněji přistupovat k zabezpečování aktuálních úkolů. Projevuje se snaha snižovat materiálovou náročnost výroby a požadavky na devizové prostředky. Na druhé straně se vyskytují problémy, které jsou, jak vyplývá z jednání orgánů krajských výborů strany, často způsobovány nedostatky v organizátorské a řídicí práci. Opakují se některé problémy v dodavatelskoodběratelských vztazích a materiálně technickém zásobování, které se koncentrují zvláště do některých oblastí národního hospodářství. Přetrvává nepříznivá situace ve stavebnictví. Projevuje se zejména ve velké rozestavenosti, v nedostatečném předstihu projektové přípravy, v opožděném dokončování bytů a objektů občanské vybavenosti.

Objevují se potíže ve vývoji zásob v podnicích vyrábějících spotřební zboží. Jihočeský krajský výbor strany například poukazuje na to, že se zvětšuje rozpracovanost a zejména počet hotových výrobků, přičemž zásoby materiálu stagnují. Hotové výrobky jsou skupinou zásob s nejrychlejší dynamikou vývoje. Za leden až únor letošního roku vzrostly o 35,2 %, z toho nejvíce ve sklárnách, kde se zvýšily více než šestapůlkrát. K 28.2.1982 uvedené zboží představovalo v kraji hodnotu téměř 3 miliardy korun. Tento trend trval i v měsíci březnu.

V posledním období krajské výbory strany často poukazují na nedostatky v automobilovém průmyslu. Nedořešeny jsou zde otázky plánování, materiálního zabezpečení i využití kapacit. Tyto problémy jsou v Bratislavských automobilových závodech,

Trnavských automobilových závodech, Karose Vysoké Mýto, ale především v AZNP Mladá Boleslav a Kvasiny. V AZNP Mladá Boleslav nebyla například v důsledku nedodržení plánu zajištěna práce pro 800 - 1 000 lidí, což vytvářelo nedobrou politickou situaci na pracovištích. Problémy tohoto podniku jsou nadřízeným orgánům známy, ale ty je podle názoru stranických organizací neřeší dostatečně operativně.

Přes stávající potíže se daří zvyšovat počet podniků, které aktivněji a iniciativněji přistupují k zabezpečování Souboru opatření. S tímto záměrem věnují stranické orgány pozornost efektivnějšímu uplatňování metody vstřícného plánování. Například západoslovenský KV KSS uspořádal tématickou poradou vedoucích tajemníků OV KSS s cílem zobecnit dosavadní zkušenosti. Ukazuje se, že přes některé dobré výsledky ve všech krajích jsou stále velké nejasnosti a problémy v nesprávném chápání vstřícného plánování. Přetrvává opatrný přístup při hledání rezerv. Jsou obavy, že případné splnění plánu v letošním roce bude základem pro rozpis úkolů příštího roku. Snahou některých podniků je orientovat vstřícné plánování na zvýšení upravených vlastních výkonů, jít především na pracnější výrobu a tím i vyšší mzdy, zaměřit se na výrobky, které přinášejí větší zisk podniku bez ohledu na požadavky spotřebitelů i společnosti.

V zemědělství stranické orgány a organizace v souladu se závěry 4. zasedání ÚV KSČ kladou v současné době největší důraz na včasné a kvalitní provedení jarních prací. Velkou pozornost věnovaly projednání úkolů s kolektivy a jednotlivci s cílem využít jejich zkušeností a usměrnit ke splnění tohoto úkolu pracovní iniciativu. Nástup do jarních prací je zabezpečován operativně tak, jak to půdní a klimatické podmínky umožňují. Prověrky ozimů ukázaly, že porosty mají většinou lepší kvalitu než v loňském roce i když v některých oblastech bylo nutné část ploch zaorat. Ve většině krajů je dokončováno přihnojování ozimů, trvalých travních porostů a víceletých píceň na orné půdě. Dle klimatických podmínek je postupně přistupováno k přípravě půdy, setí jarních obilovin, cukrovky, výsadbě brambor a zeleniny.

Přes dosud pozitivní průběh jarních prací se vyskytují i některé problémy. Ve většině krajů je nedostatek osiv vojtěšky, jetele, travin, chybí i některá průmyslová hnojiva. Dlouhodobě se projevují problémy s náhradními díly. Na některé příčiny tohoto stavu ukázal i západoslovenský KV KSS. Konstatoval, že se stále opakuje nedostatek náhradních dílů na traktory, kombajny a další zemědělské stroje. Na uvedeném stavu má rovněž podíl špatná evidence spotřeby materiálu v jednotlivých zemědělských závodech. Ukazuje se, že ne vždy je využíván výhradně pro potřeby zemědělské výroby. Tlak na zvýšení úspory pohonných hmot a krácení limitů nafty se projevuje také v tom, že v některých místech se zemědělci vracejí k méně energeticky náročným technologiím a k zastaralým strojům. Tento postup se odráží ve zvýšených požadavcích na náhradní díly, které již nikdo nevyrábí. Částečně se daří tyto nedostatky odstraňovat vlastními silami, iniciativním přístupem mechanizátorů a opravářů. Ve Středočeském kraji vytvořili v zemědělských podnicích racionalizační brigády, které se přímo podílejí na opravách a výrobě náhradních dílů do strojů starších typů.

V živočišné výrobě není v současném období v některých krajích plněn nákup mléka, vajec i masa. Nerovnoměrný nákup mléka se negativně odráží na vnitřním trhu. U masa se vzhledem k menší poptávce jeho nižší dodávky vážněji neprojevily. Důvodem neplnění u vajec je pokles stavu nosnic, nedostatečné zastoupení bílkovin živočišného původu v krmných směsích i pokles nákupu vajec od drobných chovatelů. Jihočeský KV KSČ upozorňuje, že vzhledem k nedostatku jadrných i objemných krmiv nabízejí zemědělské závody větší množství jatečného dobytka masnému průmyslu. V některých krajích se množí názory, že v minulosti se stavěly velkokapacitní provozovny pro živočišnou výrobu, do kterých se musí dovážet z velkých vzdáleností nejen krmivo, ale i pracovní síly. Tato skutečnost se dnes vzhledem k limitům nafty stává neúnosnou. Jejich dodržení je jedním z nejpálčivějších problémů zemědělských závodů. Ty odmítají vykonávat služby, které nesouvisejí přímo se zemědělskou výrobou, ale dříve je zajišťovaly. Tato skutečnost

negativně ovlivňuje názory občanů, protože jde o drobné služby národním výborům, společenským organizacím NF i jednotlivcům a v současné době nejsou zabezpečovány. Stoupá i tlak zemědělských závodů na zvýšení limitů nafty. Podle poznatků instruktorů ÚV KSČ dochází v současné době ze strany ministerstev zemědělství a výživy k rozdělení rezervy nafty, aniž by bylo hlouběji zdůvodněno a specifikováno pro jaké účely má být použita. Uvedený stav je však v jednotlivých krajích rozdílný. Například ve Středočeském kraji byl dodatečný příděl určen právě pro zabezpečení nezbytných služeb v jednotlivých místech.

Velká pozornost stranických orgánů a organizací zabezpečení závěrů 4. zasedání ÚV KSČ se projevuje mimo jiné v důslednějším využívání dosavadních zkušeností. Například některé okresy v Severočeském, ale i v dalších krajích věnují již nyní pozornost politickoorganizačnímu zabezpečení senoseče. OV KSČ v České Lípě svolal v této souvislosti aktiv ředitelů průmyslových podniků a závodů, funkcionářů KSČ, ROH i vedoucích pracovníků národních výborů. Z jednání vyplynuly konkrétní úkoly v péči o obhospodařování přidělených ploch a byly stanoveny požadavky na techniku i pomoc zemědělským závodům při sklizni sena.

Rozvoj iniciativy pracujících, zejména na počest X. všeodborového sjezdu a III. sjezdu SSM, se stále více projevuje v uzavíraných socialistických závazcích. Pozitivní je, že se v nich ve větší míře promítají potřeby jednotlivých pracovišť. Často jsou zaměřeny na úspory materiálů a energie, zvýšení kvality výroby, účelnější využívání vynálezeckého a zlepšovatelského hnutí i výsledků vědy a techniky. Například v okrese Michalovce /Východoslovenský kraj/ se pracující rozhodli uspořít 1 155 000 korun na materiálových nákladech, z toho 193 280 kilowatthodin elektrické energie a 5 153 tuny měrného paliva. Významné místo v rozvoji iniciativy zaujímají horníci SHD, kteří v souvislosti s oslavami 50. výročí Mostecké stávky hlásí splnění krátkodobých závazků. Kladem je, že zvýšená iniciativa pracujících nachází své vyjádření také ve větším počtu sdružených socialistických závazků a v jejich

postupném naplňování. Přes tyto pozitivní výsledky a velké množství přijatých socialistických závazků jsou i v této oblasti rezervy. Pracovní iniciativa je mnohdy zaměřena na plnění kvantitativních ukazatelů, v některých případech na zvýšení produkce takových výrobků, které nemají zabezpečen odbyt.

Situaci v zásobování vnitřního trhu základními potravinami v posledním období posuzují krajské výbory kladně - v podstatě bez vážnějších poruch. Téměř ve všech informacích od úpravy cen masa a vybraných potravinářských výrobků uvádějí, že je trvale nedostatek levnějších druhů masa, po kterém je vysoká poptávka. Zvýšil se jeho odběr ve veřejném stravování. V důsledku uvedených úprav cen dochází k větší orientaci spotřebitelů na nákup mouky, chleba, másla, mléka apod. Stále více se začínají objevovat připomínky k malému sortimentu mléčných výrobků. Ve Středo-slovenském kraji byl vzhledem k nižší výrobě mléka zaveden jeho regulovaný prodej. Poptávka není uspokojována také u sirupů, ovoce a zeleniny.

Pracující zejména v souvislosti s nedostatkem levnějších druhů masa kladně oceňují zvýšenou činnost kontrolních orgánů. Domnívají se, že část problémů je způsobena různými spekulacemi a podpultovým prodejem. Provedené kontroly tento názor částečně potvrzují. Například ve Východočeském a dalších krajích bylo zjištěno, že někteří vedoucí prodejen levnější druhy masa vůbec neobjednávají. Snaží se prodat zásoby dražšího masa z dřívějších dodávek a proto omezují sortiment.

Průmyslového zboží je vcelku dostatek, nepokrývá však v potřebné míře poptávku spotřebitelů. Severočeský KV KSČ upozorňuje, že sortiment zboží na trhu neodpovídá kupní síle obyvatelstva. Nedostatek je především barevných televizorů, jízdních kol, šicích a psacích strojů, porcelánu, neautomatických praček, saponátových prostředků a toaletního papíru. Protože jde o dlouhodobé nedostatky, některé základní organizace tento stav kritizují s tím, že ho nelze přehlížet. Od vedoucích a zodpovědných pracovníků vyžadují, aby se nespokojovali jen s konstataváním dané situace, ale aby aktivněji přispěli k jejímu řešení.

Stranické orgány a organizace, i když jen postupně, začínají v souvislosti s úrovní zásobování vnitřního trhu více reagovat na názory komunistů i bezpartijních a zvyšovat účinnost masové politické práce. Problémy vzniklé v obchodní síti projednávají a přijímají směrem k odpovědným státním a hospodářským orgánům opatření k jejich řešení. Například středoslovenský krajský výbor KSS se zabýval situací se záměrem předejít možným nedostatkům v plynulém zásobování vnitřního trhu potravinami v souvislosti s velikonočními svátky a májovými oslavami.

Na základě zpráv krajských /městských/ výborů strany a poznatků instruktorů ÚV KSČ je možné konstatovat, že stranické orgány a organizace vyvíjejí značné úsilí, aby jejich politickoorganiza-torská a masová politická práce odpovídala současným požadavkům a potřebám. V tomto duchu také probíhaly v návaznosti na členské schůze ZO KSČ na začátku roku veřejné schůze strany. Získané poznatky ukazují, že v podstatě splnily své poslání a přispěly k mobilizaci pracujících při zabezpečování závěrů XVI. sjezdu KSČ. Územní stranické orgány vyhodnocují svůj podíl na pomoci základním organizacím. Na základě hlubší a komplexnější znalosti konkrétních podmínek, v jakých ZO KSČ pracují, využívají zkušeností z posledního období k prohloubení jejich diferencovaného řízení.

2. Ze zasedání krajských /městských/ výborů strany

/ Ze zpráv instruktorů ÚV KSČ /

Severočeský krajský výbor KSČ se na svém zasedání 25. března 1982 zabýval rozvojem potravinářského průmyslu v 7. pětiletce. Zhodnotil dosažené výsledky v této oblasti a konstatoval, že objem potravinářské výroby v kraji vzrostl o 13,7 %. U výrobků z masa stoupla výroba o 6,7 %, u sýrů o 25 %. Značný růst se projevil též u jedlých olejů a piva. Dodávky potravinářských výrobků pro vnitřní obchod se v 6. pětiletce zvýšily o 12,1 %. Úkoly plánu však nebyly splněny. Největší výpadky byly v masném průmyslu, konzervárnách, mlékárnách a cukrovarech. Například nesplnění nákupu mléka a jeho nižší tučnost mělo za následek výpadek v másle o 850 vagónů a v sušeném mléce o 1.500 vagónů.

Ve zprávě Ve zprávě bylo kriticky poukázáno, že nesplnění plánu bylo zaviněno nejen nízkou produkcí plodin a neplněním úkolů v živočišné výrobě, ale také nedostatky v organizaci, řízení a kontrole v samotných potravinářských podnicích. V průběhu 6. pětiletky se snížil počet pracovníků v potravinářském průmyslu o 600 lidí a tento úbytek nebyl dosud plně nahrazen modernizací výrobního zařízení.

Náročná Náročně byla hodnocena kvalita a inovace potravinářských výrobků. V kraji došlo ke zvýšení výrobků špičkové jakosti, jsou však závody, které mají vážné problémy s kvalitou. Rozdílné výsledky jsou ve zhodnocování surovin a využití odpadu, v inovaci výrobků, kde vedle progresivní inovace jsou i takové, které nemají zvýšenou užitnou hodnotu.

Potřebné místo bylo ve zprávě věnováno investiční výstavbě. Většině podniků chybí skladovací kapacity a v kraji nejsou k dispozici dostatečné objemy na skladování mrazírenských výrobků. V průběhu minulé pětiletky byly započaty rozsáhlé investiční celky, jako je Masokombinát v Chomutově, mlékárna v České Lípě, pekárny v

Teplicích a v Ústí nad Labem. Závažné je, že u všech těchto akcí byly prodlouženy termíny výstavby a zvýšily se investiční náklady.

Ve zprávě bylo zdůrazněno, že východiskem pro zlepšení celkové ekonomické situace je zkvalitnění řídicí a organizátorské práce v podnicích i závodech, zvýšení náročnosti na vedoucí hospodářské pracovníky tak, aby uplatňovali nové tvůrčí a progresivní přístupy, upevňovali disciplinu a plně se angažovali na plnění plánu.

Zabezpečení náročných úkolů v 7. pětiletce vyžaduje zkvalitňovat kádrovou práci, cílevědoměji připravovat hospodářské pracovníky po politické i odborné stránce pro plnění úkolů v nastávajícím období. Ve zprávě bylo uvedeno, že ze 2.600 technicko-hospodářských pracovníků v krajsky sledovaných potravinářských podnicích jich plných 2.000 nemá politické vzdělání. Podobná situace je i v úrovni požadované odborné kvalifikace. Z těchto faktů byly vyvozeny závěry pro zdokonalení kádrové práce a tvorby kádrových rezerv.

Úkoly pro období 7. pětiletky byly věcně a konkrétně formulovány, zejména pro masný průmysl, mlékárny, pekárny, ale i pro další podniky potravinářského průmyslu. Bylo zdůrazněno, že je nutné rozšiřovat a zkvalitňovat kooperační vztahy zpracovatelských podniků, mrazíren a konzerváren se zahrádkářskými svazy a drobnými pěstiteli, zejména u takových druhů zeleniny a ovoce, které jsou náročné na ruční práci a mohou významně přispět k obohacení vnitřního trhu. Současně byly vytyčeny úkoly ke zkvalitnění stranické práce, k organizovanosti a rozmístění komunistů v jednotlivých závodech a provozech.

Východoslovenský krajský výbor KSS na svém zasedání 26. března 1982 projednal Kontrolní zprávu o plnění usnesení 7. zasedání ÚV KSČ z 19.5.1977 k rozvoji vnitřního obchodu a poskytování služeb obyvatelstvu. Zhodnotil výsledky z realizace usnesení KV KSS z 10.6. 1977 a 27.6.1979 a konstatoval, že se v podstatě realizují.

Nepodařilo se však zvýšit podíl průmyslového zboží na maloobchodním obratu, který v roce 1981 oproti roku 1975 poklesl o 0,1 % a představuje 51,3 %. Podíl potravinářského zboží činí 48,7 %. Hlavní příčinou tohoto stavu - konstatuje se ve zprávě - je neuspokojivý vývoj inovačních procesů, které jsou brzdou rozvoje požadovaného sortimentu. Značný podíl na těchto nedostatcích mají i podniky Východoslovenského kraje.

Velké rezervy jsou ve výrobě a zpracování všech druhů ovoce a zeleniny. Zemědělské závody své smluvní závazky vůči obchodu plní nedostatečně. Ostré kritice byly podrobeny okresy a JRD, kde jsou pro výrobu zeleniny příznivé podmínky a přesto nevypěstovaly například cibuli, česnek, petržel a další druhy, které se do kraje musí dovážet i za devizové prostředky.

Byli jmenováni ředitelé obchodních organizací, kteří věnují nedostatečnou pozornost uzavírání a plnění hospodářských smluv, kontrole i kvalitě a tím se podílí na některých nedostatcích v zásobování obyvatelstva.

Podrobně, věcně a konkrétně byly rozebrány problémy a úkoly v restauračním stravování, cestovním ruchu, v zásobování vesnice spotřebními družstvy, i další otázky.

Velmi silná kritika zazněla ve zprávě i diskusi na adresu služeb jako je autoopravárenství, čištění oděvů, opravy obuvi, nedostatečné plnění úkolů v občanské vybavenosti v rámci komplexní bytové výstavby, v čistotě a hygieně měst, v autobusové dopravě, ale i v oblasti kosmetiky apod.

Pozornost byla věnována i kádrové práci, sociální péči o pracující i dalším úkolům, které mají zajišťovat stranické orgány a organizace, národní výbory všech stupňů i odborové a mládežnické organizace.

Zpráva předsednictva KV KSS byla nejen kritická i adresná, ale současně dávala náměty na řešení a ukázala východiska, jak

nedostatky napravit a odstranit. Se zprávou byl všemi členy KV KSS vysloven naprostý souhlas. Úkoly obsažené ve zprávě a doplněné v diskusi byly formulovány v konkrétním usnesení.